

20.04.2021

Asia/10

§ 200

Vuosaaren yleisten alueiden suunnitelman hyväksyminen 2020–2029

HEL 2021-002974 T 10 05 01

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian kahdeksi viikoksi pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat projektinjohtaja Heikki Takainen ja metsäsuunnittelija Antti Siuruainen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Pöydällepanoehdotus:

Mia Haglund: Pyydän asian kahdeksi viikoksi pöydälle.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Heikki Takainen, projektinjohtaja, puhelin: 310 38448
heikki.takainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuosaaren yleisten alueiden suunnitelma suunnitelmaselostus 2020-2029
- 2 Aluekortit
- 3 Vuorovaikutusaineisto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä liitteenä 1 olevan Vuosaaren yleisten alueiden suunnitelman vuosille 2020-2029 ohjeellisena noudatettavaksi.

Esittelijän perustelut

Vuosaaren yleisten alueiden suunnitelmassa esitetään yleisten katu- ja viheralueiden ylläpidon, peruskorjauksen ja yleisillä viheralueilla sijaitsevien palveluiden tavoitetaso sekä toimenpidetarpeet. Päämääränä on yleisten alueiden turvallisuuden, kestävyuden, toimivuuden, esteettömyyden ja viihtyvyyden parantaminen. Toimenpidetarve-esityksissä ja hankkeiden valinnassa on otettu huomioon asukkailta ja asukasjärjestöiltä tullut palaute ja kehittämissuhteet, kunnossapidon vaatimukset sekä alueen ominaispiirteet ja arvot.

Suunnittelualue

Yleisten alueiden suunnitelman suunnittelualueeseen kuuluvat asemakaavan mukaiset kadut ja aukiot sisältäen katuvihreän sekä rakennetut ja luonnonmukaiset viheralueet Vuosaaren alueella. Suunnittelualue rajoittuu lännessä Meri-Rastilan metsäalueeseen ja Vartiokylänlahteen ja idässä Uutelaan ja Vuosaaren satamaan. Pohjoisessa suunnittelualueita rajaa Mustavuori ja etelässä Kallahti. Suunnittelualueita halkovat Vuotie sekä etelästä pohjoiseen kulkeva Kallvikintie. Suunnittelualueella on kaavoitettuja viheralueita 218 hehtaaria, joista rakennettuja puistoalueita on 45 hehtaaria ja metsä- ja niittyalueita sekä muita luonnonalueita 143 hehtaaria. Vuosaareissa oli vuonna 2018 noin 36 647 asukasta.

Vuorovaikutus

Yleisten alueiden suunnitelman aloitusvaiheessa kesällä 2018 toteutettiin asukaskysely karttapohjaisena verkkokyselynä. Verkkokyselyyn osallistui 389 vastaajaa jättäen kartalle yhteensä 3239 merkintää, jotka otettiin suunnittelun lähtökohdaksi asukasmielipiteenä.

Yleisten alueiden suunnitelman alustavassa luonnosvaiheessa järjestettiin kaksi työpajamuotoista asukastilaisuutta: Merilahden peruskoululla 27.11.2018 ja Vuosaaren lukiolla 12.12.2018. Työpajoissa esiteltiin asukaskyselyn tuloksia, keskusteltiin viher- ja katualueiden korjaus- ja hoitotarpeista ja kerättiin kehitysehdotuksia. Lisäksi asukkailla oli mahdollista antaa palautetta yleisten alueiden suunnitelman alustavista hanke-ehdotuksista. Asukastilaisuuksista saatu palaute vahvasti kesällä 2018 tehdyn asukaskyselyn tuloksia. Palautteet painottuivat alueen kalusteiden määrän lisäämiseen, kauniiden alueiden säilyttämiseen, viheralueiden lisäämiseen, yhteyksien parantamiseen, reittien jatkuvuuden ja turvallisuuden varmistamiseen eri kulkumuotojen yhteensovitukseen, alueen koetun turvallisuuden parantamiseen, huonokuntoisen katu- ja viheralueiden uusimiseen ja viemärin hajuun. Lisäksi ideoitiin hanke-ehdotuksia liittyen taiteeseen, pinnoitteisiin ja materiaaleihin, alueiden tunnelman kohentamiseen, valaistukseen ja näkymiin.

Suunnitelmaluonnos oli esillä kaupungin ”Kerro kantasi” - verkkokyselyssä 11.5.–7.6.2020. Asukkaat antoivat verkkopalvelussa yhteensä 111 kommenttia. Noin 60 % kommentteista käsitteli luontoa sekä luonnon- ja maisemanhoitoa. Loput kommentit jakautuivat melko tasaisesti neljään aihepiiriin, joita olivat hanke-esitys Kallvikintien kaupunkikuvan parantamisesta, liikenne ja reitit, kalusteet, varusteet ja rakenteet sekä yleisten alueiden suunnitelmaan kuulumattomat aiheet.

Suunnitelmaluonnoksesta saatu palaute ohjasi verkostojen kehittämistavoitteita. Jalankulku-, pyöräily- ja virkistysreitistöille toivottiin vahvempaa reittien ohjausta herkkien luonnonkohteiden kasvillisuuden kulumisen vähentämiseksi. Tämän johdosta reittien tavoiteverkostoa päivitetiin Ramsinniemen ja Vanttikallion alueilla. Metsä- ja puustoisien verkoston tavoitteita ja viheryhteyksiin liittyviä päämääriä toivottiin täydennettävän luonnon monimuotoisuusarvojen säilymisen ja lisäämisen osalta. Niittyverkoston kehittämistarpeet todettiin hyvin tunnistetuiksi yleisten alueiden suunnitelmassa ja katunurmikoiden muuttamista niityksi sekä niityille esitettyjä hoitotoimia kannatettiin. Haitallisten vieraslajien torjuntatavoite niittymäisille yleisille alueille lisättiin. Metsien hoitoa haluttiin vähentää, vaikka suurin osa luonnonhoidon alueista hoidon tarpeen tarkastelun ulkopuolella. Hoidontarve kohdistuu luonnonhoidon alueilla lähinnä virkistysreittien ja tonttien reunojen turvallisuuden hoitamiseen. Tämän lisäksi luontojärjestöjen toivoma mahdollisuus osallistua jatkossa tehtävään luonnon- ja maisemanhoidon toteutustason suunnitteluun kirjattiin selkeästi sekä suunnitelmaselostukseen että vuorovaikutusraporttiin. Tässä yleisten alueiden suunnitelman jälkeen tehtävässä kuviokohtaisessa suunnittelussa voidaan esimerkiksi tarkastella tarkemmin viheralueiden hoitoluokitusta.

Edellä mainittujen yleisen alueiden suunnitelmaan tehtyjen muutosten jälkeen se oli vielä esillä asukkaille ja sidosryhmille kaupungin verkkosivuilla 13.–26.10.2020 välisenä aikana. Yleisten alueiden suunnitelmasta saatiin yhteensä 7 kirjallista kommenttia. Pääkaupunkiseudun luontojärjestöt (Helsingin luonnonsuojeluyhdistys, Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ja Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys Tringa ry) lähettivät yhteisen kommenttipaperin, Vuosaaren asukasyhdistykset (Vuosaariseura-Seura, Vuosaari-Säätiö ja Vuosaari-toimikunta) kannanottonsa, sekä lisäksi saatiin 5 asukaspalautetta. Luontojärjestöjen kommentit käsittelivät samoja aiheita kuin heidän suunnitelman luonnosvaiheessa lähettämänsä. Asukasjärjestöjen ja asukasjärjestöjen palaute käsitteli hankkeiden sisältöjä ja Vuosaaren luonnonalueita.

Suunnittelun aikaista vuorovaikutusta, saadun palautteen vastineita ja palautteiden huomioon ottamista yleisten alueiden suunnitelmassa on

kuvattu laajemmin suunnitelman liiteaineistossa olevassa vuorovaikutusraportissa.

Yleisten alueiden kehittämissuunnitelma

Yleisten alueiden kehittämistavoitteet toteuttavat Helsingin kaupunkistrategiaa 2017-2021 ja Helsingin yleiskaavaa 2016 sekä tukevat Vuosaaren ominaispiirteiden säilymistä ja vahvistumista.

Yleisten alueiden palveluiden strategisena tavoitteena on kattava, tasapuolinen, hyväkuntoinen ja kustannustehokas palveluverkosto. Jalan- kulkua-, pyöräily- ja virkistysreitistöjen strategisena tavoitteena ovat sujuvat, turvalliset, hyväkuntoiset ja hyvin opastetut yhteydet. Merkittävimpänä kehittämishankkeena on Kallvikintien kaupunkikuvan parantaminen, joka parantaa katutilan kadun jaksottumista muodostamalla puistoalueista selkeämpiä tilasarjoja. Hanke liittyy vahvasti Kallvikintien varren täydennysrakentamiseen ja raideliikenteen kehittämiseen alueella. Poikittaista virkistysyhteyttä kehitetään Vanttikalliolta Vuosaaren liikuntapuistoon. Vuosaaren liikuntapuiston alueella on tavoitteena kehittää opastusta ja viitoitusta kulkemisen sujuvoittamiseksi. Viheralueiden palveluiden verkostoa kehitetään parantamalla kahta leikkipaikkaa.

Luonnon- ja maisemanhoidon tavoitteena on Helsingin kaupunkistrategian mukaisesti, että ”Helsinki vaalii arvokasta luontoaan ja toimii kaupunkiluonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi. Viher- ja sinialueiden ekologinen laatu, saavutettavuus ja terveysvaikutukset turvataan. Metsissä ja metsäisillä alueilla suunnitelmallinen monimuotoisuuden lisääminen on hoidon keskeisin tavoite.” Luonnon- ja maisemanhoidossa tämä tarkoittaa sitä, että luonnon monimuotoisuutta lisätään suunnitelmallisesti mm. jättämällä lahoppuuta metsiin sopiviin kohtiin. Luontoarvoja turvataan alueelle perustettavilla kahdella uudella luonnonsuojelualueella eli Ramsinniemen lehtoalueella sekä Meri-Rastilan metsän ja muinaisrantakivikon alueella.

Metsä- ja puustoisien verkoston strategisina tavoitteina on säilyttää karttaan merkityt ydinmetsät, metsät, metsiköt ja niiden väliset yhteydet sekä kehittää niiden ekologista tilaa, monimuotoisuutta ja virkistysarvoa. Merkittävimmät ydinmetsät ovat Ramsinniemi ja Iso Kallahdenpuisto. Merkittävimmät metsä- ja puustoisien verkoston yhteydet ovat Rastilassa ja Meri-Rastilassa sekä Nordsjön kartanossa kulkevat runkoyhteydet. Nordsjön kartanon alueen eteläosan yhteyksiä on suunnitelmassa esitetty vahvistettavaksi. Niittyverkoston strategisina tavoitteina on säilyttää ja kehittää niittyjen ja niiden tukialueiden arvokasta lajistoa sekä vähentää vieraslajien määrää.

Siniverkoston strategisina tavoitteina on kehittää Mellunkylänpuron, Vuosaarenpuron, Rastilanpuron ja Ramsinkannaksenpuron virkistysar-

voa, säilyttää niiden monimuotoinen lajisto, parantaa niiden ekologista tilaa kehittämällä hulevesien hallintaa ja samalla ennaltaehkäistä ilmastomuutoksen aiheuttamien sään ääri-ilmiöiden seurausten, ennen kaikkea tulvien, vaikutuksia alueella.

Toimenpidetarpeet

Vuosaaren yleisten alueiden toimenpidetarpeet määriteltiin verkostotarkastelujen pohjalta ja asiantuntijatyönä tehtyjen tarvekartoitusten perusteella ottaen huomioon suunnitelman laadinnan aikana saatu asukas- ja sidosryhmäpalautte. Yleisten alueiden suunnitelman luonnon- ja maisemanhoidon tavoitteet ovat kaupunkistrategian mukaiset ja ne sekä toimenpidetarpeet käytiin läpi kaupunkiympäristön ympäristöpalvelun luontoasiantuntijoiden kanssa. Merkittävimmistä työn ohjausryhmässä arvoituista toimenpidetarpeista laadittiin hanke-esitykset, jotka voidaan toteuttaa yleisten alueiden suunnitelman kymmenvuotiskauden aikana.

Vuosaaren metsäalueilla on keskeisenä tavoitteena lisätä luonnon monimuotoisuutta, ja se tulee lisääntymään jättämällä metsäalueita hoidon ulkopuolelle sekä yleisten alueiden suunnitelmassa esitettävän luonnon- ja maisemanhoidon myötä. Hoidon ulkopuolelle jätettäviä alueita ovat muun muassa Vanttikallion metsän keskiosat sekä Ramsinniemen ulkoilupuisto. Suunnittelualueen metsät ovat runsaspuustoisia ja arvokkaita hiilivarastoja ja -nieluja ilmastomuutoksen torjunnassa, minkä turvaaminen myös tulevaisuudessa tarkoittaa metsäisten ja puustoisten alueiden ylläpitämistä kasvullisina, peitteisinä, puustollisesti monilajisina sekä eri-ikäisinä. Tämä on sama tavoite kuin Hiilineutraali Helsinki 2035-ohjelmassa.

Vuosaaren alueella kohdistetaan luonnon- ja maisemanhoidon toimenpiteitä ainoastaan niille viheralueille, joiden käyttö tai sijainti osana muuta kaupunkirakennetta sitä edellyttää. Näitä alueita ovat ulkoilureitien lähiympäristöt ja muut ulkoiluun runsaasti käytetyt alueet sekä asuinalueiden ja muiden tonttien sekä katujen reunat. Toimenpidetarpeita esitetään ulkoilu- ja asuinalueiden turvallisuuden ylläpitämiseksi. Yleisten alueiden suunnitelmassa esitettävät toimenpidetarpeet tarkentuvat kuviotasoisiksi luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelmaksi seuraavassa suunnitteluvaiheessa, joka tullaan tekemään vuorovaikutteisesti asukkaiden, asukas- ja luontojärjestöjen kanssa.

Hanke esitykset

Vuosaaren yleisten alueiden suunnitelmassa on esitetty seuraavan kymmenen vuoden aikana toteutettavaksi neljä hanketta priorisointijärjestyksessä:

1. Kallvikintien kaupunkikuvan parantaminen on hanke, jossa tavoitteena on kehittää kadun varren puistokaistojen tilasarjojen jäsenyneyttä ja edistää paremman kävely-ympäristön toteutumista. Hanke tukee Kallvikintien suunnitteluperiaatteiden mukaisia maakäytön ja raideliikenteen kehittämistavoitteita.
2. Poikittaisen virkistysyhteyden parantaminen on hanke, jossa vahvistetaan pohjois-eteläsuuntaisena hahmottuvien virkistysreitistön poikittaislinjaa Vanttikallion ja Vuosaaren liikuntapuiston välillä. Lisäksi hankkeen tavoitteena on muodostaa viihtyisää ja houkuttelevaa ympäristöä.
3. Vuosaaren ulkoilupuiston reitistön jäsentäminen ja parantaminen on hanke, missä tavoitteena on kunnostaa alueen pääreitit ja täydentävät yhteydet sekä toteuttaa Omenapuiston 2009 valmistunut kunnostussuunnitelma. Lisäksi liikuntapuiston alueen opastusta kehitetään.
4. Leikkipaikkojen kunnostaminen on hanke, missä tavoitteena on Punakiven puistometsän ja Marielundin puiston leikkipaikkojen kunnostaminen. Punakiven puistometsässä leikkivälineet, turvalustat ja puistokalusteet kunnostetaan ja uusitaan, lisäksi alueen kuivatusta on tarve parantaa. Marielundin puistossa turvalustat, puistokalusteet ja kalusteet ovat kunnostuksen ja uusimisen tarpeessa.

Rahoitustarve

Vuosaaren yleisten alueiden suunnitelmassa esitettyjen hankkeiden rahoitustarve on noin 820 000 euroa (alv. 0%). Metsäisten alueiden hoitotoimenpiteet ja niiden kustannustarve määritellään seuraavalla suunnittelutasolla. Yleisten alueiden suunnitelmassa esitettävistä peruskunnostushankkeista on laadittu hankeohjelmat ja kustannusarviot hankeosalaskennan tarkkuudella.

Yleisten alueiden suunnittelutyökaluna

Yleisten alueiden suunnitelmat ovat kaupunkiympäristön toimialan työväline yleisten alueiden ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi koko Helsingin alueella. Suunnitelmassa määritellään nykytila-analyysin ja vuorovaikutuksen pohjalta alueen kehittämis- ja kunnostamistarpeet seuraavalle kymmenvuotiskaudelle. Yleisten alueiden suunnitelmat ovat katu- ja viheralueiden omaisuudenhallinnan työkalu joka mahdollistaa alueiden kehittämisen tasapuolisesti koko kaupungissa. Yleisten alueiden suunnitelmatasoa seuraa kunnostushankekohteiden tarkempi suunnittelu katu- ja puistosuunnitelmien ja hoidon osalta luonnon- ja maiseman-

20.04.2021

Asia/10

hoidonsuunnitelmien muodossa. Suunnitelmat tullaan laatimaan vuorovaikutteisesti asukkaiden, yhdistysten, järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa.

Tiedoksianto

Päätös toimitetaan yleistiedoksiantona, koska vastaanottajia on yli 30/henkilöiden lukumäärää ei tiedetä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Heikki Takainen, projektinjohtaja, puhelin: 310 38448
heikki.takainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuosaaren yleisten alueiden suunnitelma suunnitelmaselostus 2020-2029
- 2 Aluekortit
- 3 Vuorovaikutusaineisto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Hallinto- ja lakipalvelut/tietopalvelut/Tanja Krook